Mintafeladatsor

Modern héber nyelv C1

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Elérhető pontszám: 20 pont	
Elért pontszám:	pont

Olvassa el az alábbi szöveget, majd töltse ki az ezt követő egyszeri választásos tesztfeladatot! A lehetséges válaszokat a szövegben lévő információk alapján kell megadni!

Minden helyes válasz **4** pontot ér.

מחלת הנפש היא מגבלה של החירות

הפילוסוף הגרמני עמנואל קאנט אשר התעניין בתקופה מסוימת של חייו בעניינים פסיכיאטריים, טען שיש לפקפק ביכולתו של הרופא לפתור את כל בעיותיו של חולה הנפש. הוא אף סבר שאין זה כלל בתחומם של רופאים, שהרי להם אין עניין בשאלות ערכיות-פילוסופיות. מספרים שבוויכוח שהיה לו בזמנו עם הפקולטה לרפואה אמר קאנט, שיש להביא חולי נפש אל הפקולטה לפילוסופיה על מנת שהפילוסופים יכריעו אם חולי נפש אלה אחראים למעשיהם. קאנט קובע, שחולה נפש אינו יכול ליישם את חירותו כאדם, משום שמחלתו מונעת ממנו להחליט באופן חופשי על מעשיו ולכן אינו אחראי להם. מאחר שבעיית האחריות קשורה בבעיית החירות, הרי היא אינה בעיה לרופאים, אלא לפילוסופים. את בעיית החירות של חולה נפש יפענח הפילוסוף ולא הרופא, כך בערך טען קאנט.

והנה הופיע פסיכיאטר צרפתי פיליפ פינל שאחז בדיוק בתפיסה זו, לפיה מחלת הנפש היא מגבלה של החירות. פינל ראה כדבר טבעי ביותר להעביר את עניין החולים מנועי החירות לרופאים, אף כי בתנאי שהרופאים יבינו את עניין מגבלת החירות כמו שהוא הבין אותה. זוהי כניסתה לראשונה של הערכיות לרפואה – ובמודע. ואכן, ברוח זו כתב פינל את ספר הלימוד הראשון בעולם בנושא הפסיכיאטריה. כרופא התייחס אל אנשים אלה לא כאל משוגעים (כפי שנהגו רבים לפני המהפכה הצרפתית), אלא כאל בני אדם בעלי זכויות וחובות, אשר באופן זמני מנועים הם מהזכויות ומהחובות של שאר האזרחים בני חורין, בגין מחלתם.

פינל שאף להחזיר אותם למצב בו יוכלו להיות בני חורין, ככל האדם, וניסה לעזור להם בזאת כרופא בראותו בחולים לא "משוגעים-מצורעים", אלא בני אדם. אחרי המהפכה הצרפתית, מונה פינל למנהל בתי המחסה הגדולים לחולי רוח שנוהלו עד אז כחלק ממערכת בתי הכלא. פינל הורה לנתק את האזיקים, שבהם נהגו לכבול את ידיהם של החולים, כלומר של המשוגעים. אומנם באותם הימים לא הועלו על המוקד כמו בימי הביניים, אבל חולים רבים היו כבולים באזיקים והיה צריך לנתק את האזיקים. בהוראתו הפסיקו להכות את החולים ושמו אותם בכותנות כפייה הומאניות. בעקבות הטיפול החולים היו יותר רגועים, שקטים והיגייניים. בנוסף, כמחצית מהחולים שוחררו לביתם בגלל שיפור ניכר במצבם. אגב, התמונה המפורסמת של פינל המנתק את אזיקי החולים מצויה בבית החולים סלפטרייר בפריז ומהווה עדות לאחד הגילויים החשובים של רוח האדם בהיסטוריה האנושית – במהפכה הצרפתית – בתפיסת האדם.

(מעובד על-פי: http://digitool.haifa.ac.il//exlibris/dtl/d3_1/apache_media/)

1. בשורה 2 כתוב "יש לפקפק ביכולתו של הרופא". למה הכוונה?

א. לבטל את יכולתו
ב. להסיר מעליו כל ספק
ג. להטיל ספק ביכולתו
ד. להסיר מעליו את החשד

2. מדוע קאנט הפנה את חולי הנפש אל הפילוסופים?

א. מכיוון שהפילוסופים מסוגלים לטפל בבעיות רפואיות טוב יותר מאשר הרופאים
ב. כי הרופאים אינם מצליחים לטפל בחולי נפש
ג. עצם היותו פילוסוף ולא רופא
ד. מפני שבעייתם היא החירות, והחירות שייכת לתחום הפילוסופיה

3. במה הייתה החדשנות של פינל?

א. בהיותו הפסיכיאטר הראשון שטען שחולי נפש זקוקים לפילוסופים
ב. בשחרור חולי הנפש מהאזיקים
ג. בהתייחסותו אל חולי הנפש כאל חולים ולא כאל משוגעים
ד. בכתיבת ספרי רפואה

4. מהי חשיבותה של ניתוק המשוגעים מהאזיקים?

א. מהווה עדות לאחד הגילויים החשובים של רוח האדם בהיסטוריה האנושית
ב. העניק לחולים לאלתר שוויון זכויות וחובות כאחד בני החורין
ג. גרם להעברת הטיפול בהם מהפילוסופים אל הרופאים
ד. נבע משינוי דרמטי בגישה אל הערכיות שברפואה

5. מהי הכותרת הנוספת שמתאימה ביותר לקטע?

א. קאנט ופינל
ב. שחרור חולי נפש
ג. מושג החירות ומחלת הנפש
ד. פילוסופיה ומושג הערכיות ברפואה

C1
NYELVTANI FELADATOK

Elérhető pontszám: 20 pont
Elért pontszám: pont

Az alábbi egyszeri választásos tesztben a megadott négy alakból válassza ki a mondatba illő szót vagy kifejezést, és karikázza be a megoldás betűjelét!

Minden helyes válasz **2** pontot ér.

1. הצבעתי בעד החוק, _____ איני מקבל את כל סעיפיו.

א. אם כי ב. על אף ג. הואיל ו... ד. מכיוון ש...

2. נכשלנו בבחינה שלוש פעמים, _____ אנו ממשיכים לנסות ולעבור אותה.

א. אף ב. אף על פי כן ג. חרף ד. למעשה

3. בעולם הקדום היו מענישים את העבריינים בעונשים גופניים: החל במכות ו_____ הריגה.

א. לבד מכך ב. נוסף לזאת ג. כלה ב... ד. על אחת כמה וכמה

4. הם לומדים _____ הנאה, ולא כדי לעסוק במקצוע שהם לומדים אותו.

א. שמא ב. לבל ג. לשם ד. בניגוד ל...

5. מדוע לחוקק חוק בעניין שהוא _____ פרטי?

א. כתוצאה מ ב. בזכות ג. בשל ד. לכאורה

6. _____ המחלוקת בעניין תנאי הפנסיה ההסכם היה נחתם מזמן.

א. ואילו ב. אלמלא ג. לפיכך ד. לו

7. אל תתגאה מדי בעבודתך _____ יקנאו בך חבריך.

א. לשם ב. בהשוואה ג. לבל ד. בשביל

8. _____ שני הצדדים מעוניינים בפשרה הוסרה התביעה ההדדית.

א. בגינה ב. אף על פי ש ג. מפאת ד. הואיל ו

9. לאחר שהמפעלים _____ לחובות כבדים מונה להם כונס נכסים.

א. נתקלו ב. חולצו ג. נקלעו ד. נחשפו

10. _____ שאתם מאחרים, אלא גם מפריעים למהלך ההרצאה.

א. לא זו בלבד ב. נוסף ג. לבד מכך ד. זאת ועוד

C1

ESSZÉ ÍRÁSA

Elérhető pontszám: 20 pont
Elért pontszám: pont

Írjon 140-150 szóból álló esszét az alábbi témák egyikéről!
*Karikázza be a választott címet! A feladathoz szótár **nem** használható.*

1. **אפשרות עבודה במדינות האיחוד האירופי – אפשרות עבודה בהונגריה.**
2. **יש האומרים שהקשרים החברתיים הנוצרים באינטרנט אינם אמיתיים, אינם יכולים להחליף תקשורת "פנים אל פנים", ובסופו של דבר האדם נותר בודד.**
3. **בימינו אנשים מוצאים את עצמם בתהליך של חיפוש עצמי. מדוע הם אורזים מזוודה ונוסעים לחפש את משמעות חייהם במזרח הרחוק?**

C1
FORDÍTÁS HÉBERRŐL MAGYARRA

Elérhető pontszám: 20 pont
Elért pontszám: pont

Fordítsa le az alábbi szöveget magyar nyelvre! A feladathoz szótár használható.

לא הכל שחור: התחומים שדווקא זולים יותר בישראל

קשה להתווכח עם יוקר המחיה הגבוה בישראל, אך מסתבר שהמצב יכול להיות גרוע יותר. חיפשנו תחומים שבהם אנחנו דווקא זולים יותר בהשוואה למדינות אחרות - ואפילו מצאנו.

יוקר המחיה הישראלי הוא עובדה ידועה, וניכר בכמעט כל תחומי החיים: מביגוד ומוצרי מזון ועד מחירי הרכב וכמובן הדיור. גם ההשוואות הבינלאומיות שמדרגות את ערי העולם בהתאם ליוקר המחיה מספקות אישוש לתחושת הבטן: תל אביב, למשל, מדורגת שוב ושוב בראש טבלת הערים היקרות בעולם. בדירוג של חברת מֶרְסֶר מ-2014 לערים היקרות בעולם לתושבים זרים, התברגה תל אביב במקום 18 מתוך 211 ערים. אפילו הירידה המסוימת במדד המחירים לצרכן בשנה החולפת, לא הובילה להקלה משמעותית ביוקר המחיה הישראלי, בוודאי לא בפרמטרים קריטיים כמו נדל"ן.

אלא שמתברר שישנם כמה תחומים, שבהם ישראל מציעה דווקא מחירים נמוכים ותחרותיים, אפילו בהשוואה למדינות הידועות ביוקר המחיה הנמוך שלהן.

ככלל, ישראל מציעה מחירים תחרותיים מול המדינות שנבחנו בארבעה תחומים עיקריים: תחבורה ציבורית, סלולר ואינטרנט, פירות וירקות וריבית שנתית על המשכנתא. בתחום הטלקום, המחירים הנמוכים נובעים מתחרות גבוהה יחסית בשוק האינטרנט כמו גם בשוק הסלולר.

בתחום הפירות והירקות ישראל מציעה מחירים נמוכים יחסית, שכן היא לא מטילה מע"מ על פירות וירקות, מס שכן מוטל על מוצרים אלה בחו"ל, וכן מתבססת במידה רבה על תוצרת מקומית, ופחות על מוצרי יבוא. הריבית הנמוכה על המשכנתאות נובעת מריבית בנק ישראל הנמוכה בחודשים האחרונים: 0.1% בלבד.

(מעובד על-פי: https://finance.walla.co.il/item/2848937)

C1
ÖSSZEFOGLALÓ FORDÍTÁS MAGYARRÓL HÉBERRE

Elérhető pontszám: 20 pont
Elért pontszám: pont

Ismertesse héberül az alábbi szöveg tartalmát a megadott információs egységek alapján! Az információs egységek címét nem kell lefordítani. A feladathoz szótár használható.

Petach Tikva – az első, magyarok által alapított mosává

Petach Tikvát egy Révkomáromban született és Szombathelyen nevelkedett zsidó fiatalember, Jehosua Stampfer álmodta meg.

Az ortodox családban született Stampfer tizenöt éves volt 1867-ben, amikor a magyar nemzet számára ismét biztosították a nemzeti függetlenséget. Ez a siker indította útjára két évvel később a fiatalembert, aki a zsidó korszellemnek megfelelően új, független zsidó hazát álmodott az ősei földjén. Hét hónapig vándorolt, amíg Szombathelyről Szerbián és a Balkán-félszigeten keresztül elérte Szaloniki kikötőjét, hogy ott hajóra szállva Szidónba érkezzen, ahonnan szintén gyalog folytatta útját először Cfatra, majd onnan Jeruzsálembe. Itt csatlakozott néhány magyar származású ultraortodox fiatalemberhez, akik Jeruzsálem falain túl, mezőgazdasági munkából élve képzelték el az életüket. Először az Óvároson kívül, de Jeruzsálemhez közel próbáltak területet vásárolni, de a 19. század végén az Oszmán Birodalom nem igazán támogatta a zsidók földszerzését.

Végül némi szerencsével, valamint a szintén magyar származású, 1875-ben Palesztinába kivándorló, dúsgazdag David Meir Gutmann anyagi támogatásával a Jarkon folyó mentén megvásároltak egy apró földterületet.

A pionírok 1878-ban megalapították az ország első mosaváját, mezőgazdasági települését, Petach Tikva néven. Az első telepesek a mocsarak lecsapolásával és mezőgazdasággal foglalkoztak; soraikat ritkította a malária, valamint a környező arab településekről kiinduló rendszeres támadások.

Az alapítók közül, a fiatal Jehuda Rab volt az első, aki őrizte és védte Petach Tikvát a betörő araboktól, az ő nevéhez fűződik az első kút megásása is. Ma ez a kút a város központjában, az Alapítók terén látható.

A történetírók szerint Jehuda Rab volt az első, aki Petach Tikva földjeit szántatni kezdte, először csak kezdetleges ekével és a helyi soványka ökrökkel. Később David Regner, magyar származású agronómus Magyarországról hozatott ekéket, és Szíriából vásárolt erősebb ökröket a hatékonyabb termelés érdekében. A termések nagyon jók voltak, Jehuda Rab gazdasága sikeresen fejlődött. Közösségi ember lévén a tudását nem tartotta meg magának, szívügye volt a környék fejlesztése: Petach Tikva, Rison Lecion és Nesz Ciona földműveseit személyesen és cikkekben, könyvekben is oktatta.

(Sivan Erush: *Petach Tikva – Az első, magyarok által alapított mosává* című cikke alapján, https://izraelinfo.com/2019/08/30/petah-tikva-az-elso-magyarok-altal-alapitott-mosav/)

1. Jehosua Stampfer élútja és kapcsolata Petach Tikvával

2. Petach Tikva megalapítása

3. Jehuda Rab személye